

Oversendelsesbrev til Bokavtalen 2015

Til Kulturdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet
Fra Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen.

Om Bokavtalen 2015

Den nye bokavtalen skal oppfylle den nye regjeringens litteraturpolitikk.

I den litteraturpolitiske debatten i Stortinget, i juni i fjor, slo Høyre, Venstre og Kr.F. fast følgende:

- De ville ha et fremtidsrettet og helhetlig virkemiddelapparat der innkjøpsordninger, gunstige avgiftsordninger, stipend og garantiinntekter inngår som sentrale elementer ved siden av fastprisordningen slik den har fungert i bransjeavtalen.
- De mente at bokpolitikken i Norge i stor grad har vært en suksess, og at bransjen kan vise til gode resultater, ikke minst med tanke på fremveksten av gode forfatterskap.
- De mente at i forbindelse med en reforhandling av avtalen, måtte det legges vekt på at bransjen utvikler gode norske konsepter for digital omsetning av bøker, med tanke på å nå et bredt publikum på en forbrukervennlig måte.
- Til slutt var disse partiene opptatt av at eierforhold i bransjen ikke skulle virke ekskluderende for de små forlagenes utviklingsmuligheter og markedstilgang.

I tillegg har vi lagt sterk vekt på de føringer som ble lagt i møtet med dere og kulturministeren i fjor høst. De tre viktigste punktene var:

- Sikre e-bokas utvikling.
- Avtalen måtte være på høyde med sin egen tid.
- Ikke reversere konkurransepolitiske nyvinninger fra sist.

Bokavtalen vi nå har utformet tar høyde for disse føringene. Den er innrettet mot å videreføre balansen mellom god kulturpolitikk og det å legge til rette for god og stimulerende konkurranse på alle områder i bokbransjen. Og den er innrettet med tanke på å legge til rette for et marked hvor små, mellomstore og store nasjonale aktører kan ta opp konkurransen med de globale aktørene.

Bokavtalen bygger på dagens avtale. Sammenlikner vi med andre land i Europa som benytter fastprissystemet som et viktig kulturpolitisk virkemiddel, er den norske bokavtalen den som har sterkest konkurranse ved å ha den korteste fastprisperioden og en av de høyeste sluttbrukerabattsatsene. Avtalen er videreutviklet for også å gi bedre konkurransevilkår for digitale løsninger.

Kort om virkemidlene i bokavtalen

Den faste bokprisen

Den faste bokprisen sikrer at målene i norsk litteraturpolitikk nås. Den kollektive forpliktelsen avtalepartene i mellom muliggjør også andre kollektive ordninger som avtaler om litteraturabonnement og skaffe- og leveringsplikt.

Dette sørger for stor distribusjon av ny norsk litteratur til mange lesere gjennom norske aktører. Bokhandelen kan gjennom disse ordningene satse på flere titler enn de ville gjort i et uregulert marked. Dette gir forutsigbarhet for forlagene slik at de kan satse på flere titler. Normalkontraktene mellom forfatteren og forlagene sørger for gode og forutsigbare vilkår for forfatterne.

Paragraf 2.1 sikrer at fastprisen ikke undergraves ved at man tilbyr en fastprisbundet bok i pakke med andre varer eller bøker.

Paragraf 2.2 regulerer tillatte rabatter på den faste bokprisen. Dette rabattnivået sikrer at fastprisens funksjon blir ivaretatt samtidig som det åpner for mer konkurranse i salgsleddet.

Den faste bokprisen legger til rette for god konkurranse og likebehandling mellom format og kanaler og gir et godt grunnlag for digital utvikling. Fastprisen bidrar til opprettholdelse av flere digitale tilbydere, noe som bidrar til mer konkurranse og bedre løsninger for kunden. For å styrke e-bokas konkurransekraft vil e-bokas fastprisperiode avsluttes i det øyeblikk det gis ut en pocketversjon av papirboka i fastprisperioden. Bokavtalen åpner også opp for digitale abonnementstjenester.

Skaffe- og leveringsplikten

Skaffe- og leveringsplikten er viktige virkemidler som bidrar til opprettholdelse av mindre og uavhengige aktører. Ordningen sikrer leseren mulighet til å skaffe hvilken som helst bok fra hvilken som helst bokhandel. For distriktsbokhandelen spesielt er det en viktig del av servicen og kundetilknytningen at de kan skaffe alle bøker som utgis.

Litteraturabonnementene

Ordningen med litteraturabonnementene sørger for at ny norsk litteratur spres til samme tid over hele landet og gjøres tilgjengelig for leseren. For at ordningen skal fungere er det nødvendig med kollektive avtaler.

Kollektive leverings- og fraktbetingelser

Bokavtalen 2015 legger opp til at et felles sett av frakt- og leveringsbetingelser skal gjelde som tillegg til avtalen. God boklogistikk og kostnadseffektive løsninger kommer den enkelte bokkjøper og bransjen til gode. Samtidig gir ordningen like vilkår for bokhandlerne uavhengig av geografisk plassering. Standardbetingelser for frakt og levering vil sikre mest mulig like vilkår i landet og er således av stor distriktpolitisk betydning.

Handels- og betalingsbetingelser

I forhandlinger om innkjøpsavtaler skal bokavtalens formål legges til grunn. Avtalene skal bidra til å fremme effektivitet samtidig som det skal tas hensyn til mindre aktørers bidrag til spredning og mangfold av bøker. Midler til markedssamarbeid må være målbare og inneholde gjensidige tiltak. Avtalen sier også at hverken leverandør eller forhandler kan diskriminere på grunn av eierskap.

Fellesnedsettelse/mammutsalg

Bokavtalen legger til rette for samarbeid om det årlige Mammutsalget med felles tittelutvalg til lik tilbudspris den perioden fellesnedsettelsen varer.